

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 360—
pol leta . . . 180—
četrt leta . . . 90—
na mesec . . . 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . 240—
četrt leta . . . 120—
na mesec . . . 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolara

Novi naročniki naj posredujejo
naročnino po nakaznici.

se se zaračunajo po
pljenem prostoru in si
ni visok ter 65 mm
s prostoto za enkrat 2 K
za večkrat popusi.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciška ulica števil. 6/I.
Telefon števil. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
števil. 8. Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znak. — Dopisi naj se frankirajo —
Rokopisi se ne vračajo.

Zemljoradniki ne vstopijo v vlado.

Pogajanja se ne bodo nadaljevala.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Danes je nadaljeval zemljoradniški klub svojo plenarno sejo. Razpravljali so o protipredlogih ministrskega predsednika Pašića. — Kakor smo že poročali, je zemljoradniški klub izvolil poseben odsek, ki je imel nalogo, da prouči te protipredloge. V imenu tega odbora je poročal posl. Avramović. Klub je sklenil, ne samo, da ne vstopi v vlado, temveč da se končno javno

ukinejo pogajanja z današnjo vlado.

Sklep kluba bo posebno odposlanstvo, v katerem so posl. Lazić, Pucelj in Krstić, sporočilo ministrskemu predsedniku Pašiću.

Jutri popoldne se zopet vrši seja kluba, na kateri bodo razpravljali o postopanju dr. Vošnjaka v ustavnem odboru. Pri tej priliki se odloči tudi, ali ostane dr. Vošnjak s poslanci kmetijske stranke v klubu ali ne.

Uradniki dobe pasivno volilno pravico.

Razprava v ožjem ustavnem odboru.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Seja ustavnega odbora se danes ni vršila, še ni dovršil svojega dela ožji odsek, ki je bil na včerajšnji seji izvoljen in poverjen z nalogo, da na novo redigira peti odstavek vladnega ustavnega načrta. Nova formulacija je postala potrebna radi tega, ker slone vse točke tega odstavka na bazi dvodomnega sistema, ki pa je bil od večine ustavnega odbora odklonjen.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Na današnji seji pododbora za redakcijo V. odstavka ustave, ki govori o narodni skupščini, so razpravljali o volilni pravici uradnikov. Sklenjeno je, da uradniki politične stroke, za agrarno reformo in ministrstva za šume in rude sploh ne

morejo biti izvoljeni v narodno skupščino. Kandidirati morejo ministri, na razpoložanju, državni svetniki in profesorji vseučilišč. Ostali uradniki lahko kandidirajo izven ozemlja svoje oblasti, t. j. ne morejo kandidirati na ozemlju, kjer imajo vpliv na uradnike in druge državljane. Uradniki, izvoljeni v narodno skupščino, nimajo pravice na plačo in na napredovanje.

O uradniškem vprašanju se je razvila živahna debata. Odločno proti temu, da se da uradnikom pasivna volilna pravica, so bili posl. Drašković, Pribežević, Trifković in Vujičić, za to pa so bili posl. dr. Žerjav, Ljuba Davidović, Marković, Divac, Ojonović in Kurbegović, katerih stališče je naposled tudi prodrla.

Ultimat Nemčiji.

Rok za odločitev do ponedeljka. Nemčija odklanja?

Berlin, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Po poročilu, ki ga je prejela vlada danes popoldne od nemške delegacije v Londonu, je bil danes izročen dr. Simonsu zavezniki odgovor na nemške protipredloge. Nemcem je stavljen štiridnevni rok, ki poteče v ponedeljek popoldne. Do takrat se morajo odločiti ali se uklonijo ali ne.

V berlinski javnosti prevladuje mnenje, da predstavlja nemški memorandum, ki ga je podal dr. Simons, maksimum nemške popustljivosti. Na več Nemčija ne more pristati.

Dunaj, 3. marca. (Izvirno poročilo.)

Odgovor zaveznikov na nem. predloge.

Preobrat v angleški politiki.

LDU London, 3. marca. Današnja konferenca je bila končana ob 14.10. Na konferenci je imel Lloyd George dolg govor, ki je s svojo energijo in močjo naredil globok vtis. Lloyd George je izjavil, da so nemški protipredlogi zasmeh. Poudarjal je absolutno odgovornost Nemčije za vojno napoved. Zagotavljal je, da zavezniki nasprotni mnenju, ki je v Nemčiji splošno razširjeno, ne nameravajo uničiti nemške države; nasprotno njih predlogi so jako nestrčni in primerni za zmožnost Nemčije. Lloyd George je potem naštel po nemški vojski povzročena opustošenja in je poudarjal potrebo obnove opustošenih francoskih pokrajin.

Minister dr. Simons je odgovoril samo: Odgovorili bomo v ponedeljek; vendar moremo že sedaj reči, da ne poznate pravih čustev Nemcev. Nasilne odredbe ne bodo potrebne.

LDU London, 2. marca. »Agence Havas« javlja: Zavezniki so se včeraj sporazumeli o notih, katero bodo izročili nemški delegaciji kot odgovor na njene protipredloge. Soglasno so označili nemške protipredloge kot nesprejemljive in odobrili ukrepe, ki so potrebni vsled trmoglavosti Nemčije. Nemško odposlanstvo se pokliče jutri popoldne, da se mu naznanijo ti ukrepi. Medtem pa menijo poročevalci, da lahko v velikih časih naznači točke dogovora, ki

so ga podpisali zastopniki zaveznikov takole:

1. Nemški predlogi so nesprejemljivi. 2. Pariški dogovor mora služiti za podlago razpravljanju, pri čemer se bosta mogle obe dve stranki sporazumeti o možnosti izvedbe. 3. Nemški delegaciji se stavi rok največ 4 dni, da naznani, da je sprejela pogodbo z dne 29. januarja 1921. 4. Če bi nemško odposlanstvo tega dogovora ne hotelo podpisati, bi zavezniki zasedli dva renska premoženja, čijih imeni morata ostati tajni, dokler ne bi bila potrebna tu vojaška akcija. 5. Če bi Nemčija še dalje ostala trmoglava, bi se poleg tega ukrenile še gospodarske kazni, kakor n. pr. zaplomba polovice dohodkov iz nemškega izvoza v zavezniške države in vpostavitve posebne carinske uprave, ki bi ločila levi renski breg od Nemčije in ki bi bila pod nadzorstvom reparacijske komisije.

Te dve vrsti kazni vojaškega in gospodarskega značaja, od katerih bi se prva takoj izvedla, druga pa čez nekaj časa, se naslanjata na prestopke, ki ga je Nemčija zakrivila s tem, da je kršila določbe versailleške pogodbe, v kolikor se ji je doslej dokazalo. Ti prestopki so bili posebno veliki v vprašanju razorožitve in dobave premoga. Vsota škode, ki jo trpijo zavezniki, se doda not.

KDOR JUGOSLOVAN, TA MATICE ČLANI

FAŠISTI NADALJUJEJO IZGREDE

Berlin, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Iz Rima javljajo: Ulce v Florenci so podobne boljše. Mesto je popolnoma odrezano od okolice. Proglasilo se je obsedno stanje. Po ulicah, kjer je postavljenih mnogo topov, dirjajo avtomobili. Število mrtvih in ranjenih je zelo veliko. Stotine ranjenec prosijo na ulicah za pomoč. Bolj so bili najbolj luti v predmestjih, kjer so komunisti streljali iz hiš.

LDU Trst, 3. marca. Fašisti so napadli in zasedli prostore socialističnih zvez v Miljah in Kopru.

UVOZNE CARINE. — REVIZIJA DAVKOV NA POSLOVNE OBRATE.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Včeraj je bila v finančnem ministrstvu konferenca, na kateri se je ponovno razpravljalo o uvoznih carinah. Ker so končana poročila delegatov finančnega ministrstva, ravatelja carin g. Kukića in načelnika Industrijskega oddelka trgovskega ministrstva Savčića, je bilo sklenjeno, da se naprosijo vsi govorniki, naj izrazijo svoje mnenje o onih predmetih, ki spadajo v njihovo interesno sfero. Nato bo finančni minister doprinesel končno javno odločitev o teh vprašanjih. V zvezi s tem se bo izvršila revizija davkov na poslovne obrate.

DR. KUKOVEC V PARIZU.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Minister za trgovino in industrijo dr. Kukovec se je na svojem potovanju v London ustavil v Parizu ter posetil francoskega trgovskega ministra v svrhu razgovora glede trgovskega sporazuma med našo državo in Francijo.

ODLIKOVANJE BANA DR. TOMLJENOVIČA.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Regent Aleksander je odlikoval novega hrvatskega bana dr. Tomislava Tomljenovića z redom Sv. Save I. razreda z lentjo.

SLOVO BIVŠEGA FRANCOSKEGA POSLANIKA IZ BEOGRADA.

Beograd, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Nocoj je na dvoru poslovnih večerj na čast dosedanjega francoskega poslanika v Beogradu De Fontenaya. Povabljeni so ministrski predsednik Pašić in ostali člani ministrstva. Novi poslanik Simons Clements je že dospel v Beograd in bo prihodnji teden oddal svoje poverilnice.

GRČIJA JE OFICIJELNO ODKLONILA LONDONSKI POSREDOVALNI PREDLOG.

LDU London, 3. marca. (Havas.) Grško odposlanstvo je prejelo iz Aten odklonilen odgovor na antantni predlog, da bi se odposlala mednarodna preiskovalna komisija v Tracijo in Smirno.

ALARMIRAJOČE VESTI IZ RUSIJE.

Berlin, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Iz Londona javljajo, da je zunanji urad dobil potrdilo vesti o težkih nemirih v Petrogradu. En polk se je uprl in umoril svoje častnike. Tudi balistični brobovje je prišlo v revolucionarnem. Obstreljevalo je že Petrograd.

London, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Vedno prihajajo vesti preko Helsingfors, ki poročajo, da se protiboljševski gibanje vedno bolj širi. Uplivne osebe rdeče armade so že prešle k upornikom. Sovjetska vlada je odredila zvišanje živilskih racij, da s tem pomiri delavstvo.

Berlin, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Iz Londona javljajo: »Times« poročajo, da sta Ljien in Trockij robnarila na krimski polotok. Ta vest se pa ne potrjuje od druge strani.

Kaj bo z boljševiško ofenzivo?

Spomlad se bliža, oni čas, za katerega se napoveduje boljševiška ofenziva. Ni ga dneva, da ne bi dobili novih vesti, naznanjajočih predstoječe velike dogodke na vzhodu.

Koliko dežja bo iz tega obilnega grmeča? Kdo ve! Kdo pa tudi more presoditi vseh tisoč poročil o vojnih namerah in tam, kdo more z garancijo navesti, koliki del vesti odgovarja resničnim dejstvom? — Iz vsega moremo razbrati kot zanesljivo le, da se Poljska in Rumunija pripravljata za vsak slučaj in da kumuje Francija tem pripravam, trudeč se, da nvrsti v protiboljševski bojni red čim več sil, po možnosti tudi Čehoslovaško, Bolgarijo in Jugoslavijo.

Da bi imeli Poljaki in Rumuni namen, s svoje strani izzvati vojno, se nam pri razdrapanosti političnih in gospodarskih razmer v obeh državah ne zdi ravno verjetno. Nasprotno pa smo tudi že povdarjali, da smo tudi glede ruskih napadalnih načrtov zelo skeptični.

Kdor je pazno prebiral poročila sovjetskih komisarijev o gospodarsko - prometnem stanju v Rusiji, — kolikor smo jih mogli razbrati iz kratkih izvlečkov, — je videl, da vlada tam še vedno v vseh oziirih podnormalno stanje. Prodniklja premoga je padla neverjetno nizko. Po podatkih znanega komunističnega narodnega gospodarja Larina je znašala lanske leto komaj en odstotek predvojnega produkcijske. Ta strahotni padec vpliva seveda katastrofalno na industrijo in na promet. Saj vemo, da je premožni predpogoj zdravega

funkcioniranja modernega industrijskega in prometnega življenja. Nadomestila v elektrifikaciji, Rusija še nima in ga za doleden čas tudi ne bo imela.

Država s takim industrijsko - prometnim stanjem ne more zakladati večje armade z vsem potrebnim, s svežimi četami, z municijo in prehrano, ne more odvažati ranjenecov in skrbeti za brezhibno zvezo med posameznimi armadnimi deli oziroma z ozadjem.

Zdi se nam tedaj več ko verjetno, da boljševiška Rusija ne more upati na uspeh svoje ofenzive. Ker sodimo, da imajo tudi njene današnje voditelje dovolj smisla za dejanski položaj, prevdanka in uvidevnost, smo mnenja, da bodo kljub drugače osmerjenim željam vsaj — počakali s svojimi svet osvajačnimi vojnimi podjetji.

Da nam na drugi strani ni podcenjevati sile poljske in rumunske vojske, to je pač pokazal že potek lanskih dogodkov. Da ti dve državi, zlasti Poljska nista prvotno organizirani in urejeni, je res; vendar je delo obnove tod neprimerno bolj napredovalo kot v Rusiji in — kar je glavno, za njima stoji industrijska, municijska, prometna rezerva antante, pred vsem Francija, ki ima, kakor vidimo, največji interes na tem, da Trocki ne zadikira novih mej ob Renu.

Menda se ne bomo zmotili, če presojamo vse odredbe nasprotnih strank le kot obrambne korake, ki so tem previdnejši, a tudi tem odločnejši in temeljitejši, čim večje nesrečo bi prinesla eventualna zmaga nasprotnika.

SAVEZNIŠKI OPERACIJSKI NAČRT PROTI NEMCIJI.

London, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Londonski listi priobčujejo operacijski načrt zaveznikov v primeru nastopa proti Nemčiji. Belgijci bi zasedli ozemlje pri Dortmundu, dočim bi Francozi vkorakali v Frankfurt, odkoder bi nadaljevali svoj pohod v južno Nemčijo, eventualno celo do Monakovega. Na tem pohodu bi razorožili nemške domače brambe. Zavezniško brobovje bi blokiralo hamburško luko. Ako se Angleži s tem načrtom ne bi strinjali, bi ga Francozi izvedli na lastno pest.

MINISTER DR. BENEŠ O USPEHU SVOJEGA POTOVANJA.

LDU Praga, 3. marca. Na seji odseka za zunanje zadeve je zunanji minister dr. Beneš izjavil, da bo konferenca v Portorože najbrže šele sredi aprila. Minister je nato poročal o uspehih svojega potovanja v Rim. Pariz in London. Z zadovoljstvom je poudaril sporazum, ki ga je sklenil z avstrijskim zveznim kancelarjem dr. Mayrem v gospodarskih vprašanjih. V Rimu se je dosegel sporazum v vprašanju glede povratka Habsburgovcev, glede sanacije Avstrije, glede Rusije in glede gospodarskih zadev. V Parizu je dr. Beneš imel porazgovore tudi s Poljaki in je mnogo upanja, da se bo v gospodarskih vprašanjih dosegel sporazum. Glede vprašanja Zapadne Madžarske je dr. Beneš dejal, da ga bo rešilo razsodišče, ki bo varovalo češkoslovaške in jugoslovanske interese.

AVSTRIJA OBRZI ZLATO A. O. BANKE.

LDU Dunaj, 3. marca. Po poročilu, ki je došlo listom z dobro poučene strani glede izročitve 65 milijonov zlata iz zakladnice Avstro-ogrške banke, se je reparacijska komisija sporazumela z likvidatorji Avstro-ogrške banke v tem, da se zahtevanih 25 milijonov začasno ne izvozi in da se nasledstvenim državam nič ne izplača. Kakor poročajo listi, je avstrijska vlada izjavila, da s tem ni zadovoljna, zakaj želi si zagotoviti, da se z zlatom ne bo razpolagalo prej, preden o tem ne odloči posebno razsodišče.

WILSONOVO SLOVO.

Washington, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Predsednik Wilson se je danes poslovil od svojega kabineta. Pri slovesu je imel v očeh solze. — Državni tajnik Colby je imel kratek nagovor na predsednika.

LJUDSKO GLOSOVANJE V GORNJI ŠLEZIJ.

Berlin, 3. marca. (Izvirno poročilo.) Ljudsko glasovanje v Gornji Šleziji je končno javno določeno za 20. marca t. l. Vsi volilni upravičenci bodo glasovali ob istem času.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA 3. marca.

Value in devize

Zagreb: Devize: Berlin 255.50—265.50, Milan 543.50—544, London 575—580, New York (kabel) 148—148.50, New York (čeka) 146—147.50, Praga 186—186.50, Dunaj 20.35—20.50, Pariz 1058—1065; valute: dolarji 144.50—145, avstrijske krone 20.50—21, levi 170—180, češke krone 182—190, funti 540—550, franci 1055—1060, napoleondori 492—496, marke 232—234, leji 193—195, lire 530—532.

Beograd: Valute: Dolarji 36.50 do 36.65, angleški funti 141—142, francoski franki 263—265, lire 135—135.50, leji 49.50 do 49.75, levi 43.50—44, nemške marke 58.50—59, češke krone 45.50—46, avstrijske krone 5.50—5.70, napoleondori 124—125. — Devize: London 145—145.50, Pariz 266 do 265, Zeneva 610—615, Praga 45.50—47, Dunaj 5.10—5.16, Milan 135—135.50.

Dunaj: Dolarji 723—727, nemške marke 1152.50—1158.50, funti 2810—2830, francoski franki 5180—5220, lire 2662.50 do 2662.50, dinarji 1948—1968, poljske marke 78.50—80.50, švicarski franki 12.125 do 12.175, češke krone 908.50—914.50, madžarske krone 163.70—165.70.

Praga: Nemške marke 126.25, švicarski franki 1323.50, italijanske lire 287, francoski franki 567.50, funti 308.12, dolarji 77.75, dinarji 205.50, avstrijske krone 10.50, poljske marke 6.85.

Curli: Berlin 9.55, New York 601.50, London 23.35, Pariz 42.55, Milan 21.92, Praga 7.55, Budimpešta 1.37 1/2, Zagreb 4.10, Varšava 0.69, Dunaj 1.30, avstrijske krone 0.90.

Eiikli.

Zagreb: Banka za Primorje 6 do 1025, Jadranska 1780, Jugoslovanska 50 do 565, Ljubljanska kreditna 900—910, Pražedionica 9150—9250, Rječka pačka 450—455.

M. Zevaco:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman.
(Dolge.)

»Potrpite, signore, potrpite,« se je zarežal sam pri sebi. »Vaša srabica bo kmalu ujeta in ukročena.«

Baš tisti hip pa je zaslišal za hrbotom mehak, zamolkel udarec. Ozrl se je in videl, da leži eden njegovih mož na tleh, z razbito glavo in razbrizganimi možgani. A že se je razpletla druga lobanja in je obležal nov mrlič. Rinaldo je zinil nastečaj ter osuplo izbulil oči. Nato je zarjul:

»Capestang!«

In res! Capestang je bil nad njimi. Prihajal je naprej kakor v snu in mlati s svojim železnim drogom, obdajaje se z neprestopnim kolobarjem udarcev. Toda osuplost in groza, ki sta v prvem hipu odreveneli sabljače, nista trajali dolgo. Šedito preklinjanje in rjojenje se je vzdignilo s podvojeno silo, in topla je navalila na Capestanga, obdelavaje ga z besnimi sunki svojih mečev in bodal.

Zaman! Brez odgovora, brez besede, ponavljaje venomer le svoj strašni »Evo me!« je stopal Capestang proti Gizeli, ne da bi se jim dal odriniti le za las odubrane poti. Železni drog v njegovih rokah se je dvigal in padal, in sleherni padec je pomenil novo smrt. Capestang je moral dospeti vsak hip do Gizele!

Penast od gneva se je vrgel Rinaldo na tla, da bi ga zabodel z mečem od spodaj. Capestang se ga ni ognil; vzdignil je le nogo.

Začul se je kratek jek, ki mu je sedilo zamolklo hropenje. Rinaldo se je zvil kakor črv in obležal mrtve.

Capestang mu je bil strl glavo s peto, kakor bi pohodil polževo hišo!

Prestopil je mrliča. Nato je zavil železni drog ter ga zalučil z vso silo med napadavce. Sredi steklega vpitja, ki je izbruhnilo za njim, je razprostrl roke, prestregel nezvestno Gizelo in zaloputnil vrata za seboj.

Sedem mož, med njimi Rinaldo, ležalo mrtvih ali smrtno ranjenih v veliki dvorani. Mlake krvi so stale po tleh, stene so bile poškopljene z možgani, ječanje in hropenje umirajočih je bilo malodane glasnejše od bojnega hrupa... Devet napadavcev je bilo še neranjenih. Spogledali so se in spoznali v očeh drug drugega vsi isti brezmejni gnev sovražstva in maščevanja. Magari poginili! Crkniti na mestu! Samo prijeti njega, ubiti ga, odreti živega, preden mu dajo umreti!

Dva izmed njih sta pograbila ogromni železni drog, ki ga je bil zavrgel. Ostali so se zaleteli v vrata s pleči, z glavami, z golimi pestmi... Dve minuti se je ustavljal okovan les. Nato je zaoril vzklík devertnega zmagovalstva. Navalili so vsi hkrati. Zdaj ni imel več orožja! Zdaj je bil človek kakor oni! Planili so nalik zverem, ki se zaženejo proti plenu. Toda mahoma se je izpremenil njihov krik v tuljenje groze. Zvrtilo se jim je v glavah. Devet src je zastalo, devet obrazov okamenelo. V tem strašnem molku se je začel prasket: vršanje dolge proge gorečega smodnika! Ognjena kača je ležala sikaše proti sodom!

Konec! Vse luč! Vse grom!

Strašovit pok je stresel ozračje; zidovi gradu so se razcepili, plamen in dim sta bruhnila iz razvalin, kosti pohištva in raztrgani človeški udje sv leteli v zrak ter padali nazaj v ognjeno jamo, ki je bila pravkar še najlepša dvorana zaklete hiše...

Capestang je bil vzel Gizelo v naročje ter jo odnesel v sosednjo sobo. Ne vedoč, kaj počenja, ravnanje zgolj še po slepem nagonu svoje neukrotljive nature, se je vrnil nato k smodniku. Opazil ga je bil, vzlic stiski in naglici ga je ujel z očmi!

Z obupnim smehom ga je zgrabil v prgišče ter ga natopil skozi tri sobe po vrsti. Nato je planil po svečo. Edina njegova jasna misel je bila: rešiti Gizelo!

Gredoč jo je vzel na roke ter jo odnesel. Ko je prišel do konca smodnikove proge, se je sklonil in spustil svečo vanj: smodnik se je vnel...

Že je stopal Capestang po stopnicah, ki so držale k vratom v park. Gizelo niti ni čutil v svojem naročju. Bežal je v dolgih skokih, da bi zapustil poslopje pred razstrelbo.

Pred vrati pa je zdajci zastokal od groze in razočaranja: bila so zaprta, zaklenjena, zagrajena! In z onkraj vrat je slišal glasove druge tolpe! Mislil je, da je uničil vse, tu pa mu je prihajal naproti Concini sam!

Capestang je obstal, ves prepaden, ves v ledenem znoju. Smehljaj neizmerne žalosti mu je zalagal na ustnicah, ko je obupno uprl oči v Gizelo. In tudi ona je izpregledala tisti hip; tudi ona se je nasmehnila!

Takrat pa je zagrmela eksplozija. Vitezu se je zdelo, kakor bi ju požirala zemlja. Stene so se zamažale, vrata so se odprla sama od sebe ter odletela v strahovitem zračnem pritisku; in že so se usipale nanj ruševine, že je tulil za hrbotom požar...

»Ne bojte se!« je dejal Capestang, stiskaje mladenko nase in zakrivaje jo z lastnim telesom.

»Zdaj se ne bojim ničesar več!« je šepnila Gizela.

Ob gromu razstrelbe je zletel Concini s svojo tolpo s terasnih stopnic. Gledavec bi rekel, da jih je odnesel puh, v resnici pa je bila le groza. Kakor hitro se je maršalu vrnila jasna zavest, ga je popadla za možgane druga, hušša tesnoba.

»Mrtva!« je kričnil obupno.

»Mrtva je!«

»Ne, svetlost! Pogledajte! Tam, na terasi!«

»Ah, res! A kdo je ž njo? Kdo je ta možki?«

»Rinaldo! Rinaldo! Mari si ti?«

Veter je odpihnil oblak dima, ki je obdajal postavi; maršal je zagledal Gizelo in njenega spremljevalca! V prvem trenutku je odrevenel in lasje so se mu naježili v praznovrtem strahu: spoznal je bil Capestanga! Večnega, neizogibnega Capestanga, ki ga je vendar prijel in poslal v Louvre! Capestanga, peklenškega pustolovca!

»Oh, lopovi! Dali so mu pobegniti! Napreči! Ubijte ga!«

Pozabil je kraljevo povelje, naj mu privede Capestanga živega. Pozabil je, da pomeni zajetje Capestanga in vojvode Angoulémskega njegovo rešitev. Kralj, njegova sumnja, Leonora, zarota — vse, vse je izgnilo bogve kam. Maršal je videl samo še Gizelo, mislil samo še nanjo. Stala je tam, na terasi, in da jo

zgrabl, odnese s seboj ter pozabi v njeni bližini ves svet, ni trebalo drugega, nego ubiti Capestanga. On je bil sam, njih pa dvajset. Concini je potegnil meč ter se vrgel proti njemu. Z divjim vpitjem in preklinjanjem je navalila četa za svojim vodjem.

Vitez je izdrl rapir. V rdeči luči požara se je zasvetilo jeklo s krvavim svitom. Rahlo je odrinil Gizelo ter se postavil v bran, ves črn, raztrgan in okrvavljen.

»Prebiti se morava skozi pritličje. Dozdaj gori menda samo zgoraj?«

»Da,« je rekla Gizela.

»Pojdite naprej, gospodična, in narekujte mi pot.«

»Da,« je ponovila Gizela.

Encemu je zlomil s parado meč, drugemu prebodel prsi.

»Greste, gospodična?«

»Da!«

Vstopila je. Nad njo je rohnel požar, pred njo in okoli nje so se vili vrtinci črnega dima. Kamorkoli je pogledala, povsod se je rušil strop in je padalo goreče tramovje. Trikrat je sunil Capestang, trije nasprotniki so obležali. Skočil je zadenski ter se umeknil v pogorišče.

Tuleč je udrila četa za njim.

»Ubijte ga! Ubijte ga!« je rjul Concini.

»Ranjen je! Ima jo! Naj erkne tu, lopov!«

Hropenje in psovanje se je kosalo z orjaškim hrupom ognja.

Gizela je neustrašeno prekoračila dve sobi. Zdelo se ji je, kakor bi hodila izven življenja. Vse te strašne reči so ji bile mile in naravne ob strani ljubljenega moža. Ozirala se je le toliko, da je klicala Capestanga in ga vodila z glasom. On pa se je kril zdaj za razbeljeno steno, zdaj za kupom žerjavice, umikaje se, napadaje, ubijaje preganjavca za preganjavcem in skokoma dohajaje vodnico.

Požar se je spuščal niže in niže nalik pošastni žareči ptici, prhutajoči z ognjenimi krili. Dihanje je postajalo nemogoče. Se minuto, in ogenj je moral biti pri tleh...

»Semkal!« je zaklicala Gizela z močnim glasom.

Capestang je sunil poslednjikrat in jo dohitel z blazinim skokom. Tik za njim se je zrušil strop sobane ter

odkril nad seboj štirikotnik neba, h kateremu je orglal požar svoj skr-latni, rohneči »Dies irae!... Concini in kar je bilo njegovih ljudi še živih, so jedva še odnesli pete. Raztrgani in osmojeni so se zbrali v parku, penec se ter drgetaje od groze in jeze. Concini je sedel na kamnato klop, prijel se oboroč za glavo in zajokal.

Capestang je vrgel meč od sebe, vzdignil Gizelo na rokah in se napotil z njo po ruševinah. Obraz mu je sijal. Ponos nad čudežem, ki ga je bil izvršil, in radostna zavest, da je iztrgal miljenko iz krempljev Smrti same, sta dajali njegovim črtam poseben, nadzemeljsko blažen izraz. Za njim se je udralo stropovje. Plamen ga je obližnil gredoč ter mu osmodil lase na eni strani. Toda on ni trenil z očmi: le še tesneje je zavil Gizelo v plašč, ki ga je bil potegnul z ramen, da bi jo z njim obvaroval ognja.

In tako se je pokazal na pragu velikih vrat: ves v cunjah, oblit s krvjo od glave do nog, in vendar silen in mogočen. Donebesen krik se je dvignil iz zbrane množice. Moški so vriskali, ženske so se objemale od veselja. Nikoleta se je onesvestila po tolikem strahu. In kakor v znak občudovanja in groze so izginili vsi klobuki z glav...

Capestang je videl samo kočijo. Komu je bila namenjena? Ni se vpraševal. Vzel jo je ter položil Gizelo vanjo. Kočijaž mu ni oporekal: čakal je vojvode Angoulémskega, peljal bo hčer, kar je pravzaprav isiol!

Gizela pa, kakor hitro se je začutila oteto, je za hipec nehala biti zaročenka: postala je spet Violetina hči.

»Vitez,« je dejala, sklonivši se k njemu, »moja mati je v Louvru. Peljite me k nji!«

»V Louvre!« je viknil Capestang in skočil na Bliska.

Množica se je razgrnila ter dala prostor kočiji. Voznik je pognal, in Capestang je izpodbodel konja. Občudujoče mrmranje je še dolgo spremljalo razcapanega, okrvavljenega in osmojenega moža, ki je jahal na svojem orjaškem žrebcu tako oholo za vozom...

(Dolge pril.)

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni
slavni inženier
LJUBLJANA,
Biljarska ulica št. 7.
Special. stavbeno podjetje
za betonake, telebetonske
in vodne sgrade.
Izrada vodnih sil.

**LED**

vsako množino razpo-
šilja po celi Jugoslaviji
Martič, Jesenice.

„SLOVAN“

letniki 1906, 1907, 1908, 1909,
1910, 1912, 1913, 1914, 1915,
1916, 1917 ima v več izvodih
uprav. „Jugoslavije“
v Ljubljani.

Cena krasno vezani knjigi je
80 kron.

ODIX

Najboljša voda za
usta. — Odstranjuje
amjesta neugodan
dah.
E. M. PENKALA i drug, Zagreb.

Zahvala.

Vsem spremljevalcem na
zadnji poti moje žene

Josipine Kopitar

se v imenu svoje družine
najtopleje zahvaljujem.

Posebno toplo zahvalo iz-
rekam vsem svojim sode-
dom za pomoč v bolezni.

Ljubljana, 3. marca 1921.

Franc Kopitar.

**Išče se srednjevelik
prostor za skladišče.**

Prostor mora biti suh in po možnosti svetel leži pa
lahko v kateremkoli delu Ljubljane. Ponudbe na upravo.

**Prvorazredno
SJEME**

žitica, kukuruza, grabrice, preje,
muhari, povrta i originalne njemačke
krmne repe dobavlja „Sjemenar-
d. d.“, Oštek Gajev trg 1.
Tel. br. 663. Brzjav Sjemenar, Osijek.
Ček post. št. br. 33346.

IVAN SAX, Ljubljana

Star. trg št. 8.

Trgovina z manufakturnim bla-
gom in objekti domačega iz-
delka priporoča

po znanih cenah.

Knjigovodja

prvorazredna samostojna moč ter
2 pisarniške pom. moči

za večje trgovsko podjetje se sprejme. — Plača in nastop
po dogovoru. — Ponudbe se prosi na upr. lista pod št. „4000“.

LA. KRANJSKI LANENI FIRMIS

HRVAT & KOMP.

LJUBLJANA

**Naivejši uspeh imajo
oglas v „Jugoslaviji“.**

Priporočajte in razširajte „Jugoslavijo“**Priporočajo se sledeče domače tvrdke:**

Avtogaraža Popravlja vseh strojev Šušteršič & drug.	Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33.	Specialna trgovina z juvelni in zlatnino Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.	s papirjem Uranus, Mestni trg 11.	s železnino Erjavec & Turk, Valvazorjev trg 7, nasproti Križ. cerkve.
Kleparstvo Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta št. 8.	Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).	Orodje in tehnične potrebščine Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37	s pohištvo in mizarstvom Franc Skafar, Rimska cesta 16.	Arhitekt Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.
Pisalni stroji Kontrolne blagajne prodaja in popravlja Franc Far, Cankarjevo nabr. 5.	Spedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.	Trgovina s špecijalnim in delikatesnim blagom Janko Stupica, Sodna ulica.	s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.	Fotografski atelje in povečevalni zavod Franc Kunc, Wolfova ulica 6.
	Slikarstvo, pleskarstvo Ivan Martinc, Poljanska c. 20.		s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.	Slike za legitimacije Hugon Hibšer, fotograf, Ljub- ljana, Valvazorjev trg št. 7, naspr. Križ. cerkve.
			s špecijalnim in kolonijalnim blagom Hinko Stančar, Dunajska c. 10.	